Ч. 85. Чернівцї, середа дня 20. липня (2. серпня) 1905 р. Рочник XXI.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, пятницї і недїлї,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА".
Редакция, адмiнiстр. і експедиция
при улици Петровича ч. 2.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застережене. — Рекламациї неопечатані вільні від оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ"
разом з „Рускою Радою":
на цїлий рік . . . . . . 20 К. — с.
„ пів року . . . . . 10 „ — „
„ чверть року . . . . 5 „ — „
„ місяць . . . . 1 „ 70 „
Поодиноке число „Буковини" 16 сотиків.
Передплата і належитість за інсерати платні в Чернівцях.

Вибори, а наше учительство.

Знаємо ми, що наше учительство, що вирвало ся з під попівско-дідичівско-боярскої опіки станула на висоті своєго завданя і своєї гідности. Ще не усї постуляти здїйснили ся, ще не усї бажаня сповнили ся, але годї за короткий час направити те лихо, яке панувало кілька десяток лїт.

Учительство, а головно нас обходить наше, дало доказ своєї житєвої сили, сили національного почутя і любови до поступу при останних виборах, тим більше, що й правительство стояло на леґальній стопі і показало свою гідність. Тепер стоїмо ми перед розвязанем загадки: чи улягти, чи виборотн те, що нам належить ся. Учительство по свойому сумлїню має помогти нам в борбі. Воно стоїть перед розвязанем нелегкої вправдї задачі, але можливої, бо мамона показала свою силу, що годна знищити усї красші почуваня людского серця. Вона показала свою силу при банковій дебатї і ті люди, що 1892 р. виступили в „Gazet-ї Bucovinei" проти дїдичівско-боярско-попівскої клїки, що побивала Русинів, а „парадувати з трикольором і поглонити Русинів", каже тодї Ончул, „було для них всїм, а добро народу нїчим", той Ончул, що колись, не так то дуже давно, виступав проти теперішного церковного ладу і бажав церковного конґресу, знесеня столи і патронату, той Ончул, що казав колись: „усьо сьмітє зможемо ми викинути, коли підемо рука в руку з Русинами", той Ончул, що звязав ся з Русинами до спільної борби за демократизм, бо казав що: „история волоска була борбою за демократичний устрій державний", зрадив нас, нашу справу, зрадив своє переконанє і получив ся з ворогами, збратав ся з рабами тьми, що завсїгди були, судячи після станової полїтики, ворогами якоїсь ширшої, яснїйшої ідеї поступу та сьвітла. Він получив ся з ренеґатами, ворогами нашої нещасної Неньки кацапами, з тими людьми, що боячи ся праці учителїв над собою і осьвідомленем народу, забажали дисциплїнарної кари на руских учителїв „бо вони з занедбанем обовязків, з пониженем станової чести, займали ся виборчою аґітацією". То не брехня, мої панове, але то внесене Гакмана на нарадах кацапів, ах то ті кацапи, то вже занадто звісна їх лайдацка робота. Він пристав до гурту Гальбана, Волчиньского, панів, що старали ся усїма способами знищити виростаючу житєву силу учителїв кажучи 28. жовтня 1904: „учительство повинно посьвятитись лишень школї". Значить школа не повинна виховувати людий, тільки вчити писати та читати, а більше нїчого не робити. Ті пани хотїли, поучені практикою знущань польских дїдичів в Галичинї, вчинити учителїв рабами, та попихачами попівско-дїдичівскої кляси. Той Ончул пішов в услуги митрополита Репти і його прихвостнїв, а хто-ж той Репта і його союзники? Спитаймо істориї розвою культури, чи були великими прихильниками великі духовні пани осьвіти народа? Чи не старали ся вони у свому заскорузлому сьвітоглядови спинити усяку вільну думку?! История розвою природничих наук, та ба й иньших культурних средств, вкаже вам тільки гнет, тільки ворожнечу. Вони всюди мішали свою руку й хотїли вийти чисто, та виходили вони тільки з замараними кровю руками. Імени Христа і його науки вони вживали до найогиднїйших дїл, таких, яких вчинити сьвітский чоловік не мав серця. Чи-ж тепер воно лїпше дїєть ся?! Спитаймо ми самих учителїв, чи перед кількома роками тут на Буковинї, а ще й нинї в Галичинї не вважають попи учителїв як „minderwertige Wesen". Чи-ж мали би учителї наші дати голос на кандидата, що є противником нашого народа, що получив ся з ворогами так[illegible] самих учителїв задля вигоди своєї та своєї родини? Мало бй наше учительство піти слїдом „Neue Fr. L. Ztg.", що, де тільки могла, кидала болотом на наших послів, аґітуючи хоча-б за Фльондором проги др. Стоцкого в часї вибору др. Стоцкого в Садаґурі, значить, вона йшла тодї проти „Вільнодумного Союза", а тим самим проти А. Ончула і його шваґра Лупу, а тепер їх так горячо заступає. Добрі товариші, один другого гідний. Інтриґа головна задача сеї часописи і вона цупко держить ся — „до чого бик звик".

Вона вносила національну ворожнечу підчас істнованя „Вільнодумного Союза", виступаючи так, що самі учителї завзивали редакцию кілька разів, що, єсли не перестане вести подібної дволичної полїтики, то зірвуть усякі зносини з редакциєю. А що більше, то коли та редакция явно пероступила в услуги ворожої нам клїки, то загал учительства на численних зібранях ухвалив не попирати і пятнувати поіменно кождого, хто би попирав яким небудь чином отсю часопись. Де-ж би була консеквенция і згода думок та висловів і ухвал з дїлами, єсли би наше учительство пішло за голосом „вопіющого гласа въ пустини" N. Fr. L. Ztg. Учительство найлїпше знає увесь біль народа, який йому наносить ворожа клїка, хоть би зі згляду на те, кілько ворожнеч мусить перетерпіти при роботї біля „Січий". Воно знає, що учителї, яко просьвітителї народа, не сьміють дбати тілько за свої станові справи, та вигоди, але повинні і мусять йти разом з народом.

Тепер пригляньмось ми аґітациї сеї часописи, яко орґану клїки.

Вона наперед у своїй переднїй статї „Die Reichratswahl und die ruthenischen Lehrer" накидаєть ся на особу Др. Стоцкого, називаючи його „machtgierig und geldlüstern Stocki". Правда у грошах велика сила і гроші є великою приманою. Але здаєть ся отсей епітет скорше би ялось приложити до Ончула і його шваґра Лупу, бо тільки з причини „Geldgier, der Familie Onciuls" розбив ся „Вільнодумний Союз". Єсли би люди пізнали того „geldgierigen Stocki", а найвисша вже пора була, то би не віддавали йому тільки признань, таки самі учителї на багатьох зібранях. Єсли-ж знали те учителї, то що спонукувало їх до того, хиба раболїпіє, а чесним людям, якими є наші учи-

---

В. Іванів.

Сон.

(Присьвячую Т...ї.)

Що за пишна палата! Що за чудовий паньский двір! Як чудесно відбиває ся він на краю столицї!... На вкруги його город з прекрасними цьвітниками. І що за запах дише з тих цьвітників! Стоїш та впиваєш ся їхньою красою і пяна сим чаром заходиш в пишні, паньскі покої. Над'звичайний комфорт робить подібне вражінє, як той чудесний город з пишними цьвітниками і водограями. Куда глянеш, говорить до тебе... краса.

І завтра пічне ся в сих паньских сальонах сьвіже житє. Солодка розмова заглушить — придушить арому в покоях. Завтра настане тут — здаєть ся — рай...

* * *

Молода панї ходить по покоях. Пишний хатний устрій не займає її... Цїла краса, що її окружає, — цїлий сей „чар" не манить її, не робить на неї пожаданого вражіня; се все викликує в неї лише гірку усьмішку. І тихо — болючо прошептує вона:

— Отсе за мою любов?! — І сльози заслонюють її зір. Вона кидає ся на отоману... і плаче, щоб в сльозах найти полекшу на свій біль... Дарма! — І дивні думи снують ся в її мізку. Вона роздумує, як розстати ся її з мріями — надіями, які вона випестила — вилеліяла в свойому ніжному серцю. Та годї! — Розвіяли ся рожеві надії...

Ще передвчера дївчина, а сьогодня — молодиця, слюбна жінка... Вона дивує ся, що ще не придавив її гріх, що каменем тяжить на її души. Гріхом, брехнею почала вона нове житє: за нелюба вийшла замуж, а перед Богом казала: люблю!... І чорною хмарою спускає ся на її душу глубока задума і тяжка туга огортає її серце. Її береть ся розпука...

Вона встає і зачинає грати на скрипцї. Думає тим розважити своє серце. Вона хоче цїлу свою тугу, увесь свій біль вилити в піснї...

Грала чудово та тужно. — Плила пісня за піснею... Несьвідомо — почала грати „Грипя". Грала його з таким чутем і болем, як ще нїколи. І ясними перлами виринали в її очах сльози; але вона грала далї свого „Грипя"... Нараз стрепенула ся; вона осьвідомила ся, що грає „його" любиму пісню. Пісню, що робила на него велике вражінє, якою він любував ся, яка наводила на його тугу і задуму... І вона пригадала собі його просьбу:

...„Ти граєш пісеньку сумну,
щоб вилить в нїй своє все горе
і влить його, кохана зоре,
в мою душу безнадїйну...
Не грай, сердешна, сих пісень
бо скрипка твоя лиш затужить,
дивні чутя — бажаня збудить —
і в серцю хмарить ся мій день!"...

— Не грай! бо в серцю хмарить ся мій день! — Щоб ти знав, які чорні хмари тяжать на мойому серцю! — прошептала вона.

Перестала грати. Утомлена лягла на отоманї і... плакала; вона любила його, як він її; вона знає, що він не перенесе сього болю. Він не в силї видїти її з нелюбом — і жити. Сї гадки не покидали її.

— Та годї! Пропало! Я слюбна жінка! Мушу його забути — а любити „свого" — мужа... Прецїнь казали менї, що любов приходить з часом, що з „любови" нїхто не виходить замуж. Се надто ґімназияльне... Ох, щоб мож його забути!... Що за гадки?!... Се-ж гріх! Я слюбна!... Га-га! Слюб заключений брехнею!...

І плач переміг її мову — гадки.

* * *

Надійшов її чоловік.

— Що тобі, Надю? Чого знов плачеш? — запитав він солодко. — Що-ж тобі бракує? Все маєш, чого душа забажає!

.... чого душа забажає — повторила вона жалісно. — А мій супокій, а рай мойого серця?

— Бач, серце, прецїнь тут красно, наче в раю; ти жиєш тут наче в Бога за дверми... і тонеш в солодкому забутю.

.... і тонеш в солодкому забутю — повторила вона, зітхаючи. — О, хоч одну краплю забутя і я була би щаслива. Одну краплю! — А так, не зітреш його з памяти, не вернеш менї супокою.

— Кого не зітру з памяти? Невже-ж...

— Еге-ж, його, його!... Стефка, не можу забути! — зі стогном закричала Надя.

— Надю, адже-ж ти слюбна жінка! — відповів він, не прикриваючи своєї злости.

— Ох, правда, — я слюбна жінка! — і сльози на ново хлинули.

— Ти мусиш його забути і мене любити!...

— Любов, кажуть, прийде з часом! Може й забуду! — І мимоволї пригадала вона собі на слова, які говорила ще недавно до Стефка:

— Тебе нїколи не забуду. Буду богато терпіти і знесу всьо, шоб відтак тим більше радїти з тобою... лише з тобою...

І її стало невимовно жаль. Вона хлипала, як мала дитина, а її добродій пестив її в студених обіймах...

А городом, поміж цьвітниками зближав ся Стефко — задуманий, прибитий. Він розмовляв з собою. Його слова вдирали ся і до покоїв:

— Проклін судьби тяжить на минї; куди не гляну, скрізь проклін... Надю, Надю, глянь на мене, скажи послїдне слово,... і я возьму його з собою в далеку дорогу...

Вона слухала і при кождім його слові здрігала на цїлому тїлї.

— Впусти його, — просила вона свойого мужа.

— Ти слюбна жінка!...

Вона ридала.

— Поглянь на мене, Надю! Нехай в послїдне душа засьміеть ся! Най висхнуть сльози болю і хай заблестить сльоза останньої радости. Най погляну на тебе і потону в милих споминах і більше... не верну!.... Змилуй ся, Надю, отсе послїдня просьба моя!

Вона встала і хотїла підійти до вікна. Він еї спер:

— Надю, скажи йому, нехай забуде, так як ти забула!... Потопчи його, як

телї — не ялась така прикмета! Досить тільки вказати на тілько признань і привітів нашого народа зглядом особи того „jedem ehrlichen Ruthenen verhaßten Stocki“ після вислову підло дїлаючої шмати. Єсли-ж тілько привітів було від учителїв, то знак тому, що вони довіряють послам руского народу.

На кандидата поставлений є п. Малик. Інтриґуючи проти п. Малика на користь Ончула в нашім учительстві, пише L. Ztg. ось яке: „Vor allem ist er kein Ruthene, kann nicht einmal ruthenisch sprechen und ist kein Landeskind“. — Ми трошки лїпше знаємо, хто такий п. Малик. Знаємо, що він яко заступник нашого народа нїколи не йшов против того, щоби було добре нашому народови, нїколи не виступав против руских послів, а йшов з ними поруч, чого доказом є його дїяльність у соймі у всякому дїлї і так 2. липня 1904 у соймі той Чех, як його називає повисша часопись, заступав ся за рускою мовою у школах, наводячи брак руских шкіл і краєвого інспектора Русина, домагаючи ся отвореня місця для інспектора руского, нїмецкого і румуньского. Той Чех підписує заяву австрийско-руских послів з дня 16. жовтня 1904 р. у Львові з нагоди зборів усїх руских послів так з Буковини, як і Галичини. Той Малик на комерсї устроєнім в честь руских послів заявив ось що: „Я, відколи є на Буковинї, працював для руского народа і все виступав я яко Русин“. Румунам жалко, що той чоловік не пішов служити їх шовінїзмови і що головно, після слів і розуміня „N. F. L. Ztg.“, поставив сю кандидатуру др. Стокий.

А вжеж страшно нещасливо поминув ся з правдою у свойому засліпленю редактор, пишучи: „er kann nicht einmal ruthenisch sprechen“. Хто був на вічу той мав нагоду почути бесїду п. Малика. Хиба д. редактор числить на добродушну віру в його слово нашого учительства. Але воно було на вічу, воно чуло по якому говорив до вічовиків п. Малик. „Er ist kein Landeskind“ кричить п. редактор, а Ончул є для нашого народа „ein Landeskind“?!

Що за дволичність, та чоло з міди посїдає п. редактор, справдї треба подивляти. Бо-ж в одному і тому самому реченю служити двом богам: „Als Czeche sympathisierte er seinerzeit sehr stark mit den Russen, was gewiß solange keine Schande ist, als es aus Ueberzeugung und nicht aus Eigennutz geschieht“ — то хиба годен редактор „N. Fr. L. Ztg.“, граючи в дудку і лещучи ся нашим ренеґатам. Щось подібного може думати і написати не чоловік з ясним поглядом на сьвіт, тілько такий як Ончул, Лупу і редактор. Дальше каже, що „er ist von waschechter, klerikaler Gesinnung“. Скажіть но пане редактор по сумлїню, если крихіточку його маєте, кому ви служите як не поклонникам клерикалїзму?! Та-ж Репта, попи, дїдичі-бояри і цїла ваша полїтична трупа хиба не є клерикали? Того-ж чейже не заперечите, бо загально звісною річию є, що дїдичі і уся шляхта усїх народів була клерикальною длятого, що попи попирали їх станові інтереси і ворогували з поступом — беріть яку небудь історию то побачите! І з кимже получив ся Ончул як не з клерикалами?! Ви хочете дурити людий, та здаєть ся, що не вдасть ся вам ваша робота полїтична місия поперчена румуньским шовінїзмом. Ви накидаєте ся на наших послів, на нас „verhaste Jungruthenen“. Ми не є Jungruthenen, бо ми не повстали кілька років тому, але ми датуємо ся від давна від основаня нашої держави в 62. р. і ми нїколи не сплямимо нашого ідеалу так, як ви то вмієте чинити з легким серцем. Нам дорогший є наш ідеал понад усї вигоди „житейскои суети“.

Ви виступаєте панове проти нас, проти нашого кандидата, кажучи, що він не є „Landeskind“, а усякі ваші прихвостні суть тими — Landeskinder. — П. Абрагамовичі суть Поляками?, з котрими ви лучитись, а пан Волчиньский є Румун?! з роду?!

Коли Ви граєте в дудку усїх ренеґатів, то ми Вам теж вміємо заграти і скажемо Вам: Вам засї до нашого кандидата, який він є, Вам засї роздори робити між нашим учительством, голосячи нїби християньску любов „als Brüder mit denselben Zielen und Schmerzen“. Наше учительство і румуньске розминуло ся на дорозї стремлїнь, відколи Ви стали по сторонї наших ворогів, а теж по сторонї ворогів — працї, поступу, просьвіти і науки народної. — Від тодї наше учительство, виконуючи ухвали свої і заяви послів повинно всїми силами і мусить підпирати того посла, якого забажав народ на вічу дня 7. липня 1905, бо хто получив ся з нашим ворогом, той не може і не сьміє бути заступником нашого народа, бо — вовка тягне до лїса — а Ончула до гроший, яких не має у нашого народа на сальони Ончула і його родини. Ми були готові завсїгди віддати провід в руки репрезентантів Румунів і віддати їм честь, доки вони дбали за народну справу, а не за свою кишеню. Тепер варті вони тільки, що звичайні полїтичні зрадники, а таким людям ми не сьміємо давати мандатів з наших повітів, бо статистика виказує 46·05 проц. Русинів, 31·07 проц. Румунів, 16·53 проц. Нїмцїв і Жидів, а 6·35 проц. иньших. Нас більше тут, нам мандат належить ся, а учительство наше покаже свою національну честь.

того хробака!... Як хробака! Хай знає, що не до тебе було йому простягати руку!

Вона сїла знова. Розпука запанувала над нею.

— Нема! Мовчить! — молив скиглив Стефко далї. — І ти мене зрекла ся? І ти, сердечна Надю?...

— Скажи йому, скажи! — напирав її муж; вона заходила ся з плачу.

— Так вже і мій кінець надходить!... Я все віддав тобі, що мав. Свою любов, свої надії — мрії! Усе, усе! І лиш сосудина остала ся... порожня, злишня...

— Скажи йому, що кажу! Та-ж ти слюбна жінка!...

— Брехнею зачало ся наше жите, — брехнею скінчить ся! — заридала вона і поволїкла ся до вікна:

— Забудь, забудь усе, як я тебе забула! — божевільним голосом закричала вона в город — і заплакала не своїм голосом.

Стефко не чув сеї брехнї — і продовжав далї жалким, дрожачим голосом:

... і лиш сосудина остала ся... порожня, злишня... і сю сосудину... тобі приношу в жертву!...

Упав набій. Його не стало.

— Ах! — застогнала Надя і, млїючи, впала до ніг „свого“ мужа...

— Надю, Надю! чого кричиш, чого плачеш? — запитала Надю еї сестра, що спала з нею в одному покою.

Надя прокинула ся з тяжкого сну. Єї подушка була мокра від сльоз...

На дворі вже зоріло. Звізди тахли. І Надине серце перестало бити ся... і притихло. Але вона вже не могла заснути.

Вона думала над своїм дивним, страшним сном...

До правосл. Русинів в Чернівцях.

(Статя надіслана).

(Конець).

Зрештою я не хочу сим сказати, що звісний дух ери митрополита Андриєвича у нас вже цїлковито перевів ся. Длятого то не є цїлком неможливим, щоби дехто із деяких чорних духів старої дати не став тайно або і явно нашій отсїй справі ставити колоди; але ми можемо бути певними, що при бодай якій-такій прихильности міродайних чинників і при відповідній дїяльности і чуйности з нашої сторони византийска керия не успіє нам нїчого пошкодити.

Правда, що в кождім разї буде богато від того залежати, як ми возьмемось за дїло.

Що до перших кроків, які нам конечно треба і то чим скорше предприняти, то я думаю, що найвідповіднїйше буде, щоби чернівецкі правосл. Русини зібрали ся певного дня на загальні збори, на котрих би кождий міг висказати в сїй справі свою гадку. Головною задачию сих зборів мав би бути вибір комітету, котрий би взяв в свої руки цїлу справу і починив відповідні кроки. Всїх інтересованих інформував би комітет дорогою публіцистики про хід справи. В разї потреби можна би скликати ще раз або і більше разів збори для поновних нарад.

Милі братя, отсих кілька слів, списаних на те, щоби розбудити в ширших кружках заінтересоване для порушеної справи, а котрі і без того вам по більшій части добре знані, нехай послужать усїм православним Буковинцям-Русинам за напімнене: як далеко нам ще до рівноправности на полї церковнім; кілько сил, кілько невсипучої працї треба нам ще доложити, щоби собі здобути бодай малу частину з того, що після Божого і людского права нам належить ся; кілько ми самі таки завинили, що нас у нашій же церкві так дуже зневажають, що нї нам самим нї нашим дїтям нинї в нашим столичним містї нема де помолити ся Богу в супокою, без урази, без зневаги наших найсьвятїйших чувств...

Крайна пора, опамятати ся, схаменути ся. Так як до тепер оно нїяк дальше іти не може. Ся наша дотеперішна байдужність — се дорога, що веде нас до певної постидної заглади, до морального знївеченя нашої надії на будучність, нашої молодіжи, котра під враженем того, що дїє ся в наших церквах, на превеликий жаль відчуває ся від своєї церкви. Возьмімось до дїла, поки ще не за пізно! Зійдімось разом і постановім собі ясну цїль, котрої би нам з очий не упускати! Зійдімось і скажім всї разом, як один муж, чого нам не достає, чого нам треба, що нас болить, чого бажаємо, чого домагаємось! Скажім, постановім се в конкретній формі, і побачимо, чи посьміє нам хто сего відмовити. Мабуть вже досить було у нас несьміливости, рівнодушности. Нумо покажім, що і Русини сьвідомі своїх прав. Бо иначе противники наші і справдї подумають, що ми народ меньшевартний...

Православний съвященик.

Події в Росиї.

Всеукраїньский з'їзд в Росиї. Не так воно є, як видавало ся деяким галицким полїтикам що до україньских земцїв. І там, мов на перекір „braciom“, не сплять проти того, що Росия надає усякі полекші на україньскій териториї чужому елементови. Доля України в порохнавому „русском государствѣ“ ободрила україньских патріотів і вони відбули теж в днях 12. і 13. липня в однім з головних міст т. зв. „югозападного края“ з'їзд відпоручників усїх національних україньских орґанїзаций. Мета з'їзду була видвигнути україньске питане яко полїтичне і довести до злуки усїх національних елементів для осягненя сеї цїли. Почин до того з'їзду дали Полтавцї, а проґрамою було: 1. Справа автономії України. 2. Уложене спільної проґрами і плятформи до тої проґрами. 3. Орґанїзация.

В з'їздї взяли участь три україньскі партиї: националїстів, демократів і радикалів. Революціонерів україньских не запрошено поки що на з'їзд, зі взгляду на те, що в них ще не скристалїзовали ся понятя националїстичні, хоть є надія, що й ся партія є прихильна до задуманої акциї.

На з'їздї були репрезентовані головні осередки: Київ, Одеса, Полтава, Чернигів, Харків, Катеринослав, Катеринодар, Миргород і иньші.

З'їзд приняв однодушно постанови на основі реферату і постановив бороти ся о конституцию на основі рівного і загального права голосованя, яко єдине средство до удержаня мира через співучасть цїлого суспільства в адмінїстрациї і законоводстві. Ідеалом Українцїв є полїтична автономія України зі соймом в Києві. Україньска мова має бути заведена в урядах, школах, а усякі обмеженя україньскої мови мають бути знесені.

Проґрама по питаням полїтичним і соціяльним близька проґрамі оповіщеній радикальною партиєю і та проґрама, як і еї плятформа мають бути оповіщені в российскому журналї. Національна орґанїзация має постарати ся о леґальний дневник тимчасом на российскій мові, доки спадуть пута указу з р. 1876., а цїлию его буде познакомити Росию і заграницю про Україну і еї полїтичні та иньші стремлїня.

Рішено скликати на осїнь з'їзд спільної орґанїзациї усїх україньских партий. Крім того разом з короткою, а ядерною резолюцією вислано делеґата на конґрес в Москві, щоби там представити стремлїня Українцїв і їх становище в теперішній борбі о конституцию. — З того бачимо, що не так то дуже сплять на Україні і що почата, а енерґічно дальше поведена праця Українцїв виборе Українї красшу будуччину.

Париский „Journal“ доносить з Петербурга, що Трепов зізволив на відбуте конґресу міских громад. Конґрес той, на якім має ся опрацювати проект нового закона громадского, відбуде ся в серпни с. р. З Петербурга доносять: В фабрицї машин Ченяннікова, яка дає роботу 7.000 робітників, вибухнули розрухи робітників задля арештованя делеґатів робітничих з тої фабрики до комісиї Шидловского. Фабрику обсадило військо. Доси до борби з військом ще не прийшло. „Новое Время“ доносить, що число арештованих в западній Росиї підчас революцийних розрухів перевисшило 100.000 людий. Всї вязницї страшно переповнені. Серед увязнених задля варварского їх удержаня ґрасують страшні хороби, які що днини забирають много жертв. Козлов, ґен. ґуб. Москви, за те, що не виступив енерґічно проти конґресу земств уступає „задля хороби“, а его місце обнимає ґен. Дурново. Суд военний в Петербурзї засудив жандармского офіцира Лелика на досмертне прогнане з краю і каторжні роботи за се, що він належав до тайної революцийної ґрупи і убив оберстляйтнанта Марковского та підофіцира Суханова. „Новое Время“ доносить, що спроваджені недавно до Красного Села і Петербурга

полки козаків ґвардийских дістали розказ вернути назад до давнійших своїх місць перебуваня. Видно що козаки вже непевні. „Gazeta Bydgoszcka“ доносить, що ґен. ґубер. Максимович утік не зі страху перед смертию, але задля мільйонової дефравдациї гроший державних. Утеча его викликує сензацию. На желїзници Владикавказкій тревае дальше повстане. Вислано там батайльон желїзничий. Коло Кішенева поновили ся антижидівскі розрухи; 18 Жидів убито, а кілька сот ранено; кілька підпалених домів згоріло. В київскій ґубернії мали також появити ся мужицкі розрухи з антисемітским характером. З Одеси доносять, що революция на Кавказї страшно змагае ся. З Київа доносять, що в серпни відбуде ся в однім з головних міст Росиї з'їзд репрезентантів усїх недержавних народів росийского царства. Цілию з'їзду мае бути порішене, в який спосіб мають забезпечити собі свої права недержавні наради в Росиї, ваколиб Росия стала конституцийною державою. На з'їзд той запрошено також представителїв Украïнців.

З Берлїна доносять до „Neue Fr. Presse“, що 30 верстов від росийскої границї, на німецкій сторонї, не далеко від Малої Домбровки, найдено трупа росийского дезертира застріленого пограничним сторожем. Слїдство старае ся виказати, чи його вбито на росийскій, чи німецкій сторонї.

З Тересполя доносять, що доставлено туди під скріпленим „конвоем“ дві ґрупі „зачинщикокъ“ аґрарного і революцийного руху в повітї. Поки що находять ся вони в мійскій тюрмі. Адмінїстрация констатує официально, що в повітї розширюе ся дуже нелеґальна лїтература.

В справі крадїжий в петербурскім портї, довідуемо ся, що один з робітників при портї, що віддав цїнні услуги в відкритю крадїжи державного майна і сторож одноï з портових робітень післали на імя морского мінїстра адмірала Бірілева два донесеня, в котрих називають особи, що через кілька лїт займали ся крадежию. В обох донесенях на першім плянї крім полковника Колянса вказують на Димитріева і його помічника Сенчукова.

22. липня привезли в Варшаву з Білостока до лїчницї „Червоного хреста“ білостоцкого полїцмайстра Пеленкина, на котрого виконано атентат в Білостоцї. На його тїлї по розслїдах лїкарских сконстатовано 75 ран від відламків бомби. Жите його в небезпеченьстві.

В Вильнї порішили Поляки-адвокати орґанїзувати правничу поміч в політичних дїлах.

В Полтаві заборонив полїцмайстер устроювати вечерницї в память Чехова і виставу „Вишевний садъ“.

Телеґрами „Буковини“

із дня 1. серпня 1905.

Токіо. Японцї заняли дня 28. липня „Риковск“ на Сахалїнї. З полудневої сторони Риковска побили Росиян в числї 800 мужа. 200 Росиян упало, а 500 полонено.

НОВИНКИ.

Чернівцї, 1. серпня 1905.

Город зперед 6000 літ. З великим жаром кинули ся були археольоґи до розкопів Вавильону і в невдовзї добули той старинний город на сьвітло денне, вкрали ся в заховані під землею тайни старини, розслїдили цивілїзацию і культуру старих Вавилонців і — переконали ся, що Вавилон се не колиска цивілїзациї і культури, як загально думано доси, що та колиска була десь инде, що Вавилон переняв ту цивілїзацию і культуру з якогось иньшого осередка цивілїзацийного. І знов кинули ся археольоґи шукати колиски цивілїзациї людскої. Минувшого року др. Ward проф. унїверзитету в Чікаґо виголосив відчит, в якім висказав ся, що Вавилонцї приняли правдоподібно цивілїзацию від Еламітів і Сумірів, та що в околицях, де мешкали ті старинні народи, належить шукати колиски цивілїзациї. Відчит той дав почин до з'орґанїзованя товариства, яке справдї по американьски приступило сейчас на широкі розміри до копаня. На чолї товариства стоїть др. Banke, який так описуе доси осягнені успіхи в „Sunday School Times“. Успіхи є дуже поважні. В середній Вавилонії і околици Бісмія натрафлено на слїд города, який колись замешкували Суміри, народ, про який згадує ся в написях вавилоньских, а який або був винищений, або робрив ся по цїлій Вавилонії. Город називав ся „Уднун-кі“. Що город той істнував много сот лїт перед Вавилоном на се є богато незбитих доказів. Відкрите „Уднун-кі“ кинуло сніп сьвітла на жите Сумірів, про яких доси знало ся лише, що они були иньшої раси, як Вавилонцї. Тепер однак показує ся, що Вавилонцї приняли цїлу цивілїзацию від Сумірів. Іменно знайдено численні збірки цегол з невипаленої глини, на яких є написї клиновим письмом в язицї старо-сумірскім. Також доми ставлено з невипаленої цеґли; доми ті мають по 2—3 комнати. В дома начиня богато не находить ся: Здибують ся часто збанки, начиня на воду, лямпи, мати з троці, млинки до збіжа і т. п. Мущини носили коротко стрижене волосе і голили заріст на твари. Ходили голі до паса. Лише від паса спадала тканина, або скіра на ноги, окриваючи стидливу часть тїла. Плахту ту, або скіру приперізували ременем. Обуви на ноги жадної не вживали. Вожди і старшина цїлком не ріжнили ся в уборах від люду. Жінки украшували уха, ніс і пальцї в руках і ногах золотими, або мідяними обручками. На ногах і руках носили бранзолети. Богаті нашийники були загально уживані. Після обчислень „Уднун-кі“ істнувало 4500—5000 лїт перед нашою ерою. Мешканцї були дуже релїґійні. В сьвятини, яка майже в цїлости заховала ся, знайдено численні марморові статуі королїв. Один з них носив імя Данду (Давид), якого то імени не стрічае ся відтак нїде, аж в Палестинї, де носив его наслїдник Савла, цар жидівский Давид. Доси ся виправа американьска зібрала більше як 2000 таблиць з написями, які колись будуть відчитані, бо письмо те вже троха звісне з решток, які находять ся в Вавилонії. Отже коли Вавилонцї підбили Сумірів і придїлили до своеї держави, то приняли тодї від них їх цивілїзацию і релїґію. „Уднун-кі“ находить ся не далеко від Ур, місця походженя Авраама. Заходить велика правдоподібність, що Авраам приніс до Халдеї звичаї і релїґію Сумірів, які відтак стали власностию „вибраного народа“. Рештки тої цивілїзациї перейшли до пізнїйших народів, становлячи у них підставу, на якій дальше розвивала ся культура і цивілїзация людскости.

Товариство „Народна Гостинниця“ заключило умову на будову триповерхового нового готелю для „Народної Гостинницї“, у Львові (угол улицї Сикстуской і Костюшка) і умову сю задатковано. В готели буде також реставрация і кавярня. Се один новий дім більше, де руска суспільність буде могла заспокоїти свої бажаня, приїхавши до спольщеного Львова, у своїй власній хатї. Як звісно на такий будинок потрібна і велика сила гроший, тому ми Русини, не повинні давати зарабляти чужим інститудиям нашими грішми. Свої гроші, які у нас є, повинні ми складати у своїх інституциях підпираючи їх. Ми повинні вписувати ся в члени того товариства, складаючи удїли (оден удїл 20 К) і 2 К вписового, або вкладати свої капітали на вкладкові книжочки, від котрих товариство буде платити 5 проц., а льокация гроший є безпечна, бо недвижимість дае як найлучшу поруку.

Жертва Черемоша. Дня 29. липня утопив ся у Вашківцях н. Ч. 13-лїтний хлопець Мойше Волох. Нещасливий купав ся разом з иньшими хлопцями в дуже небезпечнім місци, де Черемош річрічно побирае людскі жертви, а і сего року було вже кілька осіб в небезпецї житя. Тїло видобули з глубини 3 метрів аж другої днини. Годило би ся, щоби власти звернули увагу на се місце в Черемоши, а забороною купати ся там здержали би нещастя на будуче.

Оповістки, іменованя і т. п.:

Конкурс. В роцї шкільнім 1905/6 найдуть поміщене ученики середних шкіл в Чернівцях, в інститутї тов. „Шкільна Поміч“. — Платня за цїле удержане з пранем 41 кор. місячно. — Інститут під педаґоґічним над'зором. — Зголошеня на руки голови товариства „Шкільна Поміч“ о. Келестина Костецкого, Чернівцї ул. Руска найдальше до 15. серпня 1905.

Звіт зі стану фонду зложеного з нагоди віча учительского в роцї 1904. Понеже комісия статутова і комітет основателїв (майже одні і ті самі люди) товариства „Взаїмна поміч галицких і буковиньских учителїв і учительок“, мають в дни І. Загального збору дня 28. серпня зложити свої мандати і віддати покінчене дїло зборови і нововибраній радї надзираючій, тому оповіщують всїм інетересованим звіт з ужитя і стану, як фонду вічевого так і перших датків і посилок на цїли згаданої орґанїзациї учительскої. Комісия статутова здавала вже звіт в липни і вересни 1904 і в друкованій відозві долученій до реферату вічевого п. з. Про потребу орґанїзацийного товариства: „Самопоміч галицких і буковиньских учителїв і учительок“. Розвій і стан сего фонду ось які: До дня 16. липня зібрано 167 К 23 с., а видано 62 К 70 с.: (на друки, посилки, запрошеня), так що каса руского товариства педаґоґічного, передала комітетови вічевому перед вічем 104 К 53 с. Зі складки вічевиків передано по вічу вибраній вічем комісиї статутовій дві суми, 122 К 30 с. і 40 К 50 с., відтак в жовтни суму 27 К, а в осени з поодиноких датків вплинуло еще 10 К, так що разом вплинуло 304 К 33 с. З сеї суми видано на уряджене віча: (за салю, запрошеня, служба) 79 К 40 с., а у комісиї статутової лишилось 224 К 93 с. З того видано в вересни і жовтни на друк реферату о „Самопомочи“ (3000 примірників, 106 К 80 с.), розсилку его учасникам віча, упорядковане адрес вічевиків (азбучно і після округів) і на кореспонденцию 149 К 92 с., лишилось отже з кінцем жовтня 75 К 1 с., Опісля прийшли наради комісиї в листопадї, редаґоване дальших відозв, лїтоґрафія першого проекту статуту і розсилка его в грудни; се все коштувало 75 К 96 с., лишив ся отже недобір в квотї 95 сотиків, а руске товариство педаґоґічне причинило ся не лиш відступленем льокалю на засїданя комісиї, але й безкорисним відданем в хосен сеї справи труду і пожертвованя як зі сторони членів видїлу, так і зі сторони урядника канцелярийного і служби товариства. Від тепер покрите дальших видатків переняло само руске товариство педаґоґічне, бо фонд вічевий з'ужито вповні на перші кошти заснованя. До сего ужило товариство гроші, які вливали на цїль самого товариства „Взаїмна поміч“ (званого з початку „Самопоміч“) яко жертви на засноване, а в більшій части яко вписове і вкладки за перші місяцї. Тим титулом вплинула від листопада 1904 до 25. липня 1905 сума 104 К, з котрої по відчисленю недобору фонду вічевого остае 103 К 5 с. На рахунок сеї решти видано доси на лїтоґрафію статуту, розсилку его по провінциї, стемплї на три поданя зі статутами до мінїстерства і кореспонденцию 98 К 97 с., а до тої суми видатків прийдуть еще небавом кошти до друку статуту (вже правосильного), розсилки его враз з відозвою і чеками, евентуальних еще дальших кореспонденций і т. п. наперед не даючі ся докладно обчислити видатки, які ще прийде ся поносити до хвилї вибору, зглядно уконституованя ради надзираючої „Взаїмної помочи“; на разї ще є запас в квотї 4 К 08 с. — *Комісия статутова і комітет основателїв товариства „Взаїмна поміч галицких і буковиньских учителїв і учительок“.*

Ц. к. краєвий президент іменував правит. концепістів Ю. Л. Арнольда, Е. Мацейовского і В. фон Пуль повітовими комісарями, а прав. концептових практикантів, др. О. фон Ромашкана, Е. фон Капрі і др. В. Беккера, прав. концепістами.

Справоздане річного обрахунку за рік шкільний 1904/5. Як дорогим читачам відомо, отримую бідного ученика ґімназияста Івана Маґаса вже сповна 4 шкільні роки. Позаяк мое положене як і кождого з моїх товаришів не є так відрадне, щоби побіч отримуваня своїх дїтий дати спромогу й цїлком бідному вийти в люди, то-ж звернув'єм ся до благородних сердець тих людий, що радо бідного спомагають. Цїле річне удержане згаданого бідного ученика виносило: В бурсї „Народного Дому“ 189 кор. Я доплачував місячно 6 кор. = 63 кор. Вписове і місячно по 1 кор. на утензилїї шкільні 15 кор. Разом 267 кор. Із того загального обороту видатків припало на мене 78 кор. До злекшеня сеї суми зложили на мої руки слїдуючі Добродїї: Др. Лев Когут 1 кор., О. Могильницкий 1 кор., Хоміцкий, вахмайстер 3 кор., Н. Леонтій, учитель в Міхальчу 2 кор., Д. Руснак, над'учитель 1 кор., М. Григорович 1 кор., Т. Петращук, уч. вправ 1 кор., Т. Порембский 3 кор. Разом 13 кор. Корниль Шкраба, гр. вост. півець церк. в Селетинї 10 кор. 10 сот. Сю суму пожертвував сей великодушний Добродій із власної охоти, за що ему й на сїм місци честь і слава най буде! Отже разом одержав я від жертволюбителїв 23 кор. 20 сот. До покритя доповняючих видатків припало на мене 54 кор. 80 с. Сей бідний ученик Іван Маґас окінчив IV. клясу ґімназияльну з дуже добрим успіхом. Він запоручае мене сьміло, що й в висшій ґімназиї додасть собі ще більше сили, щоби жертви великодушних Добродїтелїв не пішли марно. Дякуючи в імени бідного ученика, як і его надмірно щасливих родичів, значусь з правдивим поважанем *Іля Ілюк.*

З ц. к. дирекциї почт і телеґрафів. Подае ся до відомости, що з причини завеликого натовпу, поданя о приняте до тогорічної почтової практики (також без огляду на мужеских старающих ся) застановляе ся. Усї того рода надходячі поданя будуть цїлком відкинені. Усї виходячі часописи просить ся оголосити се.

Виказ сталих спомагаючих членів „Рускої селяньскої бурси“ в Чернівцях. Жертви за цїлий шкільний рік 1904/5 (в коронах) Вп. пп. посол Николай Василько 22, панї добродїйка Христина Маланчук з Лукавця 55, надворний совітник Винницкий 44, совітник консист. о. М. Галїп 10, совітник прокуратор Михальский 44, панї Копач, учителька 40, віцемаршалок др. Стоцкий 31, проф. унїверз. др. Мількович 22, посол Калитовский, надрадник суд. 14, о. крилошанин Костецкий 22, совітник прав. др. Филипович 21, надрадник Корнич Ясеницкий 22, проф. Омелян Попович, краєв. інспектор 22, др. Конст. Клим, дентист 20, нотар Николай із Говори Дрогоміренкий 22, Николай Влад де Вердиш, надпоборця 22, управ. рентов. уряду Іван Воробкевич 22, нотар Адріян Соневицкий 22, акад. маляр Ник. Івасюк 20, адвокат др. Дутчак 22, посол проф. Єр. Пігуляк 11, проф. Юстин Пігуляк 18, проф. Кміцикевич 20, проф. о. Єреміійчук 11, директор ґімн. Козак 11, проф. Ю. Кобиляньский 12, др. Сивак з Сторожинця 12, о. Бриндзан 10, проф. Бриндзан 11, о. проф. Евг. Семака 8, офіц. почт. Василь Черский 10, проф. ґімн. А. Клим 11, проф. ґімн. Ник. Ісопенко 13, проф. ґімн. Кумановский 11, комісар фінансовий Іван Костецкий 10, проф. др. Маковей 8, адвокат др. Теодот Галїп 8, комісар прав. др. Лев Єх 6, о. Сїмович 11, концеп. фінанс. дир. др. В. Кобиляньский 11, секр. видїлу краєв. Лукашевич 11, (авскульт.) судия Іван Ганкевич 7, судия Івашко 17, др. Кобриньский з Кімполюнґу 5, судия Маркевич 7, секр. суд. Коралевич 11, аптикар Ступницкий 11, офіц. почт. Жалковский 12, інжинер краєвий Юхневич 6, касиер Могильницкий 10, канд. прав. Соневицкий 11, панї Маєрова 11, панї Климова (жена проф. ґімн. Антона Клима) 11, панї Суханос, учителька 9, панї Пап Стефанїя, учителька 11, панї Севескул 9, панї Мартинюкова 11, пп. надуч. Іван Брага 63, надуч. Мартинюк 11, Попович з Вашківцїв 12, учитель Ілярій Ҁарбулицкий 7, учитель Кавуля 6, учит. Ник. Гарас 11, учит. Івасюк Роман 5, надуч. Войновский 5, надуч. М. Брага 10, учит. Шевчик 3, надуч. Леонтий 8, пан Прайсер, урядник при трачцї 5, проф. Івасюк Василь 7, асистент Садаґурский 3, Ґрищук з Садаґури 5 і Кірстюк 6. Заряд бурси складае всїм великодушним членам свою як найщирійшу подяку. — *П. Клим,* управитель.

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм єсть

NERVOL

аптика др. Ю. Францоза

в Тернополи.

Се є знамените усмиряюче средство до натираня против всякых ревматичних болїв, простудженя, ломаня костий, плечий гістця і нервових недуг. Прошу уважати на напись „Nervol“ і не приймати нїяких „Нервотонів“.

Цїна флякона 80 сот. 10 фляконів (фляшощок) 8 кор. з оплатою і опакованем.

— (—?)

КАНЦЕЛЯРИЯ

друкарнї товариства „Рускої Ради“

отворена

в недїлю і сьвята від $^1/_2$11 до $^1/_2$1 год. попол.

Композициї Ярославенка

на фортепян

64 (6—6) „Любощі“ вальці по К. 1·50
I. Народний Марш „ К. 1·—

продають ся в книгарнї Г. Пардіного в ЧЕРНІВЦЯХ в Галичинї по всїх книгарнях.

Головний склад „Українська накладня“ у Львові ул. Вроновска ч. 8. Чек конто 869-909.

Г. ФАЙЛЄС

усувач нагнїток

Чернівцї,

ул. Руска ч. 8.

8 (—)

Я, Анна Чіляк

58 (36—52)

завдячую власному винаходови помади, через котрої уживане зріст мого волося дійшов до 185 см. довготи. Се є одиноке средство проти випаданя волося, скріпляє і приспішає его зріст віддає великі прислуги панам, котрим йде о красні вуси і бороду, запобігає передчасному лисеню і сивіню, взагалї чудотворна ся помада вертає волосям так на голові як на бородї натуральну полискуючу бавру. Дїлає она однаково так у молодих як і стариків. Я уживала єї 14 місяців.

Цїна одного слоїка

1 зр., 2, 3 і 5.

Щоденна розсилка в цїлий ссвіт

за попереднім надісланем гроший, або за послїплатою. Найлїпше замавляти просто з фабрики:

Анна Чіляк

Віденъ

I., Graben 14.

Головний склад в Чернівцях: **Шмід і Фонтін.**

Заряд друкарнї

„Рускої Ради“

звертає увагу інтересованих, що всякі друксорти висилає **лиш** за попереднім надісланем належитости або за послїплатою.

Помічник торговельний

пошукує місця. Може вести і бухгальтерию. Адреса: **Гавриїл Гогол**, корінний склеп а Кучурові великім.

67 (5—8)

Перша буковиньска

специяльна робітня обуви і ортопедичне заведенє

ІВАНА ДІКА

абсольвента майстерского курсу ц. к. технольоґічного ремесельного музея у Відни, і заприсяженого судового знатока

поручає

ВЕЛИКИЙ СКЛАД ОБУВИ

найновійшого крою для пань, панів і дїтий.

Замовленя виготовляєть ся сейчас з заграничних шкір.

При замовленях з провінциї пожадане, аби прислати з'ужитий черевик на міру.

Чернівцї

ул. Руска II, а Філїя ул. Ратушева 17. (під „золотою Грушкою“).

5 (—)

Друкарня „Рускої Ради“

має на складї

КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦИЙНИХ ТОВАРИСТВ

————— („Взаїмна Вигода“) —————

Всї книги до веденя товариства, коштують враз з стемплями 50 кор. з пересилкою 51 кор.

Друкарня

„Рускої Ради“ в Чернівцях

має на складї

Книги і друки для Кас райфайзеньских.

Одна Каса дістає отсї книги: Головну, касову, щадничу, ліквідацийну, членьску, пайову, скриптів, дві книги юкстів, протокол, 100 арк. записів довжних, 100 арк. заявлень, 100 книжочок членьских, 100 щадничих і 4 таблички процентові.

Всї книги вже остемпльовані ц. к. урядом податковим коштують 100 Кор. з пересилкою почтовою 101 Кор.

Мужеске, дамске і дїточе Етаблїсема

ТАЙТЛЕР і ШТЕРНБЕРҐ

Чернівцї, Ринок 5. (готель „під чорним Орлом“)

23 (24—24) поручаю на весну і лїто

Новости дамскої конфекциї і мужескої ґардероби

найновійшого рода

Специяльности в уборах дїточих.

Все після найновійшого крою і наймоднійшої анґлїйскої і францускої моди.

Дешеві сталі цїни — явні на кождій штуцї.

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівцї, улиця Головна-Енценберґа ч. 3.

Поручаю найбільший вибір лїтних артикулів після найновійшої моди.

Парасолї від сонця, чисті шовкові з наймоднїйшими ручками. Чорні Eu tout cas (ґаранция через один рік, у всїх модних красках. Циґарницї і прочі подібні артикули після послїдної моди. Парасольки дитиначі, парасолї від дощу, для панів, пань і дїтий, ріжного рода

Товари обувяні з американьскої фабрики Hathavay Soule & Harrington в Бостонї. Самостійна продаж обуви з Boxealt і Chevreaux, черевики систему д-ра Лямана і сандалики Кнайпа, півчеревики домові і ріжні найлїпшої якости для панів і дам як також черевики до вправ ґімнастичних.

Артикули шпортові. Віобивачі до гри Lavn-Tennis, бальони, болцї, шапки, і т. п. до того прибори.

Рукавички Glacè, Chair. шовкові, півшовкові, à jour всїлякого рода. Паньчохи, дамскі сїтки, паньчохи для дїтий найлїпший виріб сїткові кафтанички, зарукавочки у всїх модних красках

Капелюхи найлїпші Panama, Abanilla лїпших заграничних фабриканьфльорентиньскі, з рижової соломки, найтів для панів, пань і дїтий.

Дамскі шпортові шапочки анґлїйскі в ріжних красках, найлїпших фабрикатів

Капелюхи фільцові легкі лїтні після моди, в ріжнородних красках

Шапочки для панів дїтий з ріжного штофу і ріжної сорти звичайні і до подорожи.

Біле з правдивого анґлійского зефіру, в десень білї пікові, гладк, фальдовані під ґарантию. Ковнярики і маншети, білї і в красках.

Краватки тукраєві і анґлїйскі, кождого місяця нові.

Артикули до подорожи. Найбільший вибір валїзок. куфрів, пуделок, ташок, клунків і ремінців до пакованя, касет, циратових мішочків, нецезарків, пледів, мішків на білє дамских мошонок на дорогоцїнности і т. д.

Склад ґоудиярскої фабрики обуви A. L. Popper.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях.

За редакцию відповідає: Іван Захарко.

З друкарнї товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.